

نمونه سوالات تئوری حسابداری (۲)

- ۱- مهمترین تغییراتی که در تئوری پردازي حسابداری در عصر تجربه گرایی نوین صورت پذیرفت را تشریح نمایید؟ به نظر شما این تغییرات همگام با سایر شاخه های دانش بوده است؟ یا(تأثیر تغییرات محیط حسابداری در نیمه دوم قرن بیستم را بر جریان تئوری پردازي تشریح کنید؟)
- ۲- اهمیت اطلاعات در سیستم های اقتصادی دولت محور و بازار محور چگونه است؟ از نظر شما در کدامیک اهمیت اطلاعات بیشتر است و به چه علت؟
- ۳- آیا در سیستم های اقتصادی بازار محور، اطلاعات نزد تمامی افراد جامعه است؟ توضیح دهید؟
- ۴- روند گام تصادفی در تغییر قیمت ها را تشریح کنید؟
- ۵- فرضیه بازار کارا به همراه پیش فرض های آن را تشریح نمایید؟
- ۶- سطوح مختلف کارایی را برشمرده و بیان نمایید که در هر سطح، به چه سوالی پاسخ داده می شود؟
- ۷- به نظر شما آیا روند گام تصادفی در تمامی سطوح کارایی کاربرد و مصداق دارد؟ تشریح نمایید؟
- ۸- ارتباط میان قیمت سهام و اطلاعات را در مدل های سود سهام گوردون و بیور تشریح نمایید؟
- ۹- تأثیر تعداد اوراق بهادار بر ریسک پرتفوی را تشریح نمایید؟
- ۱۰- انواع ریسک را تشریح نموده و بیان نمایید که آیا امکان صفر شدن ریسک در سرمایه گذاری وجود دارد؟
- ۱۱- پرتفوی بازار، خط بازار سرمایه، بتا و خط اوراق بهادار را توضیح دهید؟
- ۱۲- مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای و مدل بازار را تشریح نمایید؟
- ۱۳- مفهوم عدم اطمینان در محیط اقتصادی را تشریح نموده و بیان نمایید که پیامدها یا سودمندی وجود این عدم اطمینان برای حسابداری چیست؟
- ۱۴- اقتصاد اطلاعات را تعریف و توضیح دهید که چگونه مفهوم اقتصاد اطلاعات با عدم اطمینان موجود در اقتصاد درهم تنیده است؟
- ۱۵- به نظر شما انقلاب صنعتی و شکل گیری شرکتهای سهامی عام و همچنین بازارهای سرمایه، چه تأثیری بر عدم تقارن اطلاعاتی بین افراد مختلف داشته است؟ توضیح دهید؟
- ۱۶- عدم تقارن اطلاعاتی را تعریف و دو مورد از مهمترین پیامدهای آن را تشریح نمایید؟
- ۱۷- ویژگی های شرایط ایده آل در حالت اطمینان کامل را بیان نمایید؟ در این حالت کدامیک از صورتهای مالی اهمیت دارد؟ چرا؟
- ۱۸- ویژگی های شرایط ایده آل در حالت عدم اطمینان را بیان نمایید؟ در این حالت کدامیک از صورتهای مالی اهمیت دارد؟ چرا؟
- ۱۹- رویکرد سودمندی در تصمیم را تعریف و بیان نمایید که رویکرد سودمندی در تصمیم از چه طرقی قابل اعمال در حسابداری است؟ برخورد نهادهای استانداردارگذار در قبال این رویکرد چگونه است؟
- ۲۰- رویکرد سودمندی از نظر تاریخی به چه دلایلی در بین نهادهای استانداردارگذار مطرح گردید؟
- ۲۱- تئوری تصمیم گیری انفرادی را تشریح نمایید؟

- ۲۲- تحقیقات ایستون و زمیزوسکی در سال (۱۹۸۹) پیرامون ارزیابی آگاهی بخشی سیستم های اطلاعات را توضیح دهید؟
- ۲۳- رویکردهای سودمندی تصمیم در گزارشگری مالی را نام برده و هر یک را تشریح نمایید؟
- ۲۴- مهمترین تغییراتی که در عصر تجربه گرایی نوین، در تحقیقات حوزه حسابداری اتفاق افتاد از لحاظ روش شناسی، چه بود؟ تشریح نمایید؟
- ۲۵- رویکرد اطلاعاتی سودمندی در تصمیم را تشریح نمایید و رابطه آن با فرضیه بازار کارا را توضیح دهید؟
- ۲۶- رویکرد اندازه گیری سودمندی در تصمیم را تشریح نمایید و رابطه آن با فرضیه بازار کارا را توضیح دهید؟
- ۲۷- الگوهای جبری و الگوهای گام تصادفی از مدل های سری های زمانی می باشند؟ هر یک را با رسم شکل تشریح نمایید؟
- ۲۸- تفاوت مطالعات رویدادی با مطالعات ارتباطی در چیست؟ توضیح دهید؟
- ۲۹- روش تحقیق بال و براون جهت سنجش محتوی اطلاعاتی حسابداری (سود خالص) و نحوه سنجش هر یک از متغیرها را توضیح دهید؟
- ۳۰- انتظارات موجود در خصوص تحقیقات بازار سرمایه چیست؟ توضیح دهید؟
- ۳۱- ضریب واکنش سود را تعریف و عوامل اثرگذار بر آن را توضیح دهید؟
- ۳۲- مهمترین کاربرد فرضیه بازار کارا از نگاه بیور در حسابداری را بیان نمایید؟
- ۳۳- ضمن تعریف ارزش بنیادی، نقش گزارشگری مالی در بازار کارا را توضیح دهید؟
- ۳۴- بنیان های مالی رفتاری را تشریح کرده و برخی از سویه های رفتاری را برشمارید؟
- ۳۵- تئوری چشم انداز و فرضیه بازار انطباق پذیر را تعریف کنید؟
- ۳۶- ((حباب های بازار سهام)) و ((فرضیه افشای ناقص)) عواملی هستند که موجب عدم کارایی بازار سرمایه می شوند. هر یک را تشریح نمایید؟
- ۳۷- ناسازگاری های بازار کارا در ارتباط با گزارشگری مالی را نام برده و هر یک را تشریح نمایید؟
- ۳۸- جریان تدریجی بعد از اعلان عایدات را تعریف، و بیان نمایید این رویداد چه پیامی برای سرمایه گذاران جهت کسب بازده در بازار سرمایه با استفاده از اطلاعات حسابداری، دارد؟
- ۳۹- علل عدم اصلاح قیمت ها هنگام بروز ناکارایی بازاری که سرمایه گذاران آگاه نیز وجود دارند، چیست؟ تشریح نمایید؟
- ۴۰- مدل های ارزش گذاری و پیش بینی ارزش شرکت را نام برده و هر یک را تشریح نمایید؟
- ۴۱- تئوری مزاد بدون محدودیت را تعریف و علت وجودی آن را بیان کنید؟
- ۴۲- مقصود از تئوری های رقیب چیست؟ در حسابداری دو فرضیه، بعنوان فرضیات رقیب شناخته می شود، آنها را نام برده و هر یک را تشریح نمایید؟
- ۴۳- یک جمع بندی کلی از رویکرد سودمندی در تصمیم ارائه نمایید؟
- ۴۴- تئوری اثباتی حسابداری را تعریف و وجه تمایز آن با تئوری های دستوری را بیان نمایید؟

- ۴۵- رابطه بین تئوری اثباتی حسابداری با تئوری نمایندگی (قراردادها) را تشریح نمایید؟
- ۴۶- فرضیه طرح های پاداش را از بعد قراردادهای کارا و رفتار فرصت طلبانه، توضیح دهید؟
- ۴۷- فرضیه قراردادهای بدهی را از بعد قراردادهای کارا و رفتار فرصت طلبانه، توضیح دهید؟
- ۴۸- فرضیه هزینه های سیاسی را از بعد قراردادهای کارا و رفتار فرصت طلبانه، توضیح دهید؟
- ۴۹- ضمن تعریف قراردادهای کارا، از نظر شما، محافظه کاری چه تاثیری بر کارایی قراردادها دارد؟ توضیح دهید؟
- ۵۰- مدل جونز، برای تفکیک اقلام تعهدی اختیاری از غیراختیاری را با ذکر توجیه مدل، و تعریف هریک از متغیرها توضیح دهید؟
- ۵۱- تئوری بازی ها را تعریف، و همچنین مدل های تئوری بازی ها را نام برده و هر یک را تشریح کنید؟
- ۵۲- وجه تمایز قضیه فولک و تعادل نش در چیست؟
- ۵۳- چگونه تبدیل بازی های غیرمشارکتی به مشارکتی را در بستر تئوری نمایندگی شرح دهید؟
- ۵۴- با توجه به اینکه امکان نظارت مستقیم مالک بر عملکرد مدیر وجود ندارد، بهترین روش های کنترل تضاد در روابط نمایندگی کدام است؟ چرا؟
- ۵۵- چرا سود خالص نمی تواند شاخصی کامل برای ارزیابی عملکرد مدیر باشد؟
- ۵۶- مدیریت سود را تعریف و الگوهای مدیریت سود را نام برده و هر یک را تشریح نمایید؟
- ۵۷- مهمترین انگیزه های مدیریت سود را برشمارید؟
- ۵۸- تحقیق هیلی (۱۹۸۵) پیرامون ((تاثیر طرح های پاداش بر تصمیمات حسابداری)) را تشریح نمایید؟
- ۵۹- آیا افق زمانی مدیریت سود بر انتخاب نوع مدیریت (با استفاده از اقلام تعهدی یا متغیرهای واقعی) و میزان آن تاثیر دارد؟
- ۶۰- آیا فراهم کردن فرصت مدیریت سود برای مدیر در بستر قراردادهای سازمان، به همسوسازی منافع مدیر و مالک منجر می شود یا منافع شرکت را بیش از پیش به خطر می اندازد؟
- ۶۱- شما چه راهکارهایی برای افزایش مدیریت سود خوب و کاهش همزمان مدیریت سود بد پیشنهاد می دهید؟
- ۶۲- یک شاخص ارزیابی عملکرد، باید چه ویژگی هایی داشته باشد توضیح داده و آیا سود خالص می تواند بعنوان یک شاخص ارزیابی عملکرد باشد؟
- ۶۳- چگونه می توان شاخص ارزیابی عملکردی داشت که بطور توأم نسبت به تلاش های مدیر حساس بوده و دقت اندازه گیری بالایی داشته باشد؟
- ۶۴- ماهیت و اهمیت تحقیقات رفتاری حسابداری را تشریح نمایید؟
- ۶۵- سه مکتب تحقیقات رفتاری، بازار سرمایه و تئوری نمایندگی را با یکدیگر مقایسه کنید؟
- ۶۶- یافته های تحقیقات رفتاری در حسابداری، چگونه به افراد این حرفه یاری می رساند؟
- ۶۷- سه رویکرد اصلی انجام تحقیقات رفتاری در حسابداری را نام برده و هر یک را تشریح نمایید؟
- ۶۸- مدل عدسی (لنز) برونزویک چگونه می تواند به بهبود تصمیم گیری ها کمک کند؟

- ۶۹- محدودیت های تحقیقات رفتاری حسابداری را برشمارید؟
- ۷۰- ارتباط میان گزارشگری مسئولیت اجتماعی و فرض شخصیت حسابداری را شرح دهید؟
- ۷۱- عواملی که شرکت ها را به سوی گزارشگری مسئولیت اجتماعی سوق می دهند، برشمارید؟
- ۷۲- در چارچوب نظری مسئولیت اجتماعی، مفهوم قرارداد اجتماعی را تشریح کنید؟
- ۷۳- دو تئوری مشروعیت سازمانی و اقتصاد سیاسی را تعریف کرده و شباهت ها و تفاوت های میان آنها را ذکر کنید؟
- ۷۴- گزارشگری پایداری و گزارشگری سه جانبه را تشریح نمایید؟
- ۷۵- چرا تجزیه و تحلیل چرخه عمر در گزارشگری مسئولیت اجتماعی اهمیت می یابد؟
- ۷۶- استدلال های موافق و مخالف پیرامون ارزشیابی طبیعت را تشریح نمایید؟
- ۷۷- مبانی فلسفی روش تحقیق در علوم اجتماعی را توضیح دهید؟
- ۷۸- پیش فرض های سه روش شناسی اثباتی، تفسیری و انتقادی را با یکدیگر مقایسه کنید؟
- ۷۹- مبانی روش شناسی تحقیق در حسابداری را با بهره گیری از چارچوب فکری بارل و مورگان تشریح کنید؟
- ۸۰- دو رویکرد ((کارکرد گرایی در حسابداری)) و ((تفسیر گرایی در حسابداری)) را تشریح نمایید؟
- ۸۱- دو رویکرد ((انسان گرایی افراطی در حسابداری)) و ((ساختار گرایی افراطی در حسابداری)) را تشریح نمایید؟
- ۸۲- جهت گیری های تحقیقات انجام شده در حسابداری را نام برده و هر یک را تشریح نمایید؟
- ۸۳- با توجه به ماهیت دستوری رویکرد مدل تصمیم، درباره علمی یا غیر علمی بودن این رویکرد توضیح دهید؟
- ۸۴- تفاوت دیدگاه مبتنی بر ائتلاف چمبرز و دیدگاه زیربنایی تئوری نمایندگی درباره ماهیت شرکت را تشریح کنید؟
- ۸۵- اقتصاد اطلاعات چگونه با تئوری نمایندگی پیوند می خورد؟
- ۸۶- تمایز اصلی حسابداری انتقادی با سایر رویکردهای تحقیقاتی در چیست؟
- ۸۷- مسیر شکل گیری یک پارادایم جدید را شرح دهید؟
- ۸۸- چهار مشخصه هر پارادایم را شرح داده و با توجه به آنها تحقیقات حسابداری را طبقه بندی کنید؟
- ۸۹- پارادایم های ((انسان شناسی - استقرایی)) و ((سود حقیقی - قیاسی)) را تشریح نمایید؟
- ۹۰- پارادایم های ((سودمندی در تصمیم - مدل تصمیم)) و ((سودمندی در تصمیم - تصمیم گیرندگان - رفتار بازار)) را تشریح نمایید؟
- ۹۱- پارادایم های ((سودمندی در تصمیم - تصمیم گیرندگان - استفاده کننده فردی)) و ((اقتصاد اطلاعات)) را تشریح نمایید؟
- ۹۲- با توجه به مفاهیم علم و شبه علم، درباره علم بودن حسابداری توضیح دهید؟

پاسخ سوال ۱

مسیر تئوری پردازی حسابداری در دهه ۱۹۷۰ میلادی دچار تحولات قابل توجهی شد بطوری که اگر بخواهیم در تاریخ تئوری حسابداری به دنبال یک نقطه عطف باشیم؛ نمی توان این دوران را نادیده گرفت. تغییر در سایر حوزه های دانش در نیمه دوم قرن بیستم به حدی بود که حسابداری نیز تحت تاثیر آن قرار گرفت. تغییرات پدید آمده در اقتصاد، مالی، فلسفه علم و... باعث شد تا حسابداران که تا پیش از این در محیطی بسته تئوری پردازی می کردند به ناچار مسیر توسعه دانش خود را تغییر داده و جریانات جدیدی را در حسابداری پدید آورند. تغییرات پدید آمده در این دوران در حدی بود که کافی کین، این دوران را **عصر تجربه گرایی نوین** در حسابداری نام گذاری کرده است. عصر تجربه گرایی نوین واجد ویژگی هایی است که در آن محیط اقتصادی حسابداری نقش مهمی را ایفا می کند. در عصر تجربه گرایی نوین به گرایشاتی همچون سود حقیقی، رویکرد معاملاتی، رویکرد مبتنی بر ارزش و... توجهی نخواهیم داشت بلکه حسابداری را به عنوان یک پدیده در واکنش به تغییرات محیط، به خصوص محیط اقتصادی مورد بررسی قرار خواهیم داد. در عصر تجربه گرایی نوین تاکید ویژه ای بر بازارهای اوراق بهادار و بررسی نقش اطلاعات حسابداری در آن می شود. عصر تجربه گرایی نوین بر پایه تحولات محیط حسابداری توسعه یافته است، تحولاتی همچون بسط رویکرد اثباتی در اقتصاد، تئوری تصمیم انفرادی در اقتصاد نئوکلاسیک، ایجاد فرضیات و تئوری های نوین مالی همچون فرضیه بازار کارا، تئوری مدرن پرتفوی و... تمامی این تحولات به نحوی بر جریان تحقیقات و تئوری پردازی در حسابداری تاثیر گذاشته اند که می توان به راحتی نشانه های آن را در ادبیات حسابداری جستجو کرد.

پاسخ سوال ۲

در نظام های سوسیالیستی (دولت محور)، دولت بعنوان یک برنامه ریز مرکزی و با هدف توزیع عادلانه منابع، اقدام به در اختیار گرفتن منابع اقتصادی و تخصیص در جهت ایجاد بیش ترین و البته عادلانه ترین نتایج، می نماید. در این نظام اقتصادی اطلاعاتی که ملاک تخصیص منابع قرار می گیرند توسط یک نهاد مرکزی تعیین شده و تابعی از عرضه و تقاضای بازیگران عرصه اقتصادی نمی باشد. در حالیکه در نظام های اقتصادی بازار محور، این بازار است که از طریق تجمیع اطلاعات در قیمت ها، امکان تعیین مسیر تخصیص بهینه منابع اقتصادی را فراهم می آورد. اهمیت اطلاعات در سیستم های اقتصادی دولت محور بیشتر از سیستم های اقتصادی بازار محور است چون نظام های اقتصادی بازار محور گاه نتایجی ناعادلانه فراهم می آورد که این مهم در طبیعت نظام های اقتصادی آزاد نهفته است.

پاسخ سوال ۳

خیر، زیرا نظام های اقتصادی بازار محور، گاه نتایجی ناعادلانه فراهم می آورند که این مهم در طبیعت نظام های اقتصادی آزاد نهفته است. موفقیت روز افزون نظام های اقتصادی آزاد در اروپای غربی و آمریکا باعث شد تا در قرن بیستم، اقتصاد سوسیالیستی (دولت محور) بعنوان یک نظام اقتصادی شکست خورده تلقی شود. همزمان با این موفقیت، بازارهای اوراق بهادار در آمریکا توسعه یافت و باعث شد تخصیص منابع اقتصادی از طریق بازار صورت پذیرد و توجه محققین و متفکرین را نیز به خود جلب کرد بطوری که حوزه های اقتصادی مالی و مالی بطور سیستماتیک به مطالعه مکانیزم بازارها و رفتار بازیگران آن پرداختند. رشد روز افزون بازارهای اوراق بهادار باعث شد تا طبقات مختلفی از بازارهای مالی همچون بازارهای پولی، بازار اوراق بدهی و بازار سرمایه ای پدید آیند. بازارهای اوراق بهادار و بطور خاص بازارهای سرمایه یک نظام ساختار یافته می باشند که امکان ایجاد ارتباط میان اعتباردهندگان و اعتبارگیرندگان را فراهم می آورند. در بازارهای سرمایه آنچه از اهمیت ویژه ای برخوردار است، امکان ارزیابی ریسک و بازده در افق های زمانی مختلف می باشد.

مکانیزم بازارهای آزاد به نحوی است که در آن تخصیص منابع بر مبنای اطلاعات صورت می پذیرد. در همین راستا بازیگران بازار همواره در پی جمع آوری اطلاعاتی هستند که بتوانند با بهره گیری از آن، منابع خود را در دارایی هایی سرمایه گذاری کنند که انتظارات درآمدهی آنها را تامین نماید. بازیگران بازار به هر منبع اطلاعاتی که بتواند این مهم را برای آنها فراهم آورد، رجوع می کنند. وب سایت های شرکتها، کنفرانس های خبری مدیران شرکت، نشست های مدیران شرکت، کانال های چند رسانه ای در کانون توجه قرار می گیرد. رقابتی شدن کسب اطلاعات در بازار از پیامدهای فرضیه بازار کارا می باشد.

پاسخ سوال ۴

موريس كندال در سال ۱۹۵۳ رفتار قيمت سهام را در طول زمان مورد بررسی قرار داد و دریافت که نمی توان به یک الگوی تکرار پذیر از رفتار سهام دست یافت، زیرا قيمت ها بصورت تصادفی تغییر پیدا می کنند. كندال در نگاه اول اینگونه فرض کرد که هیچ منطقی در پس این تغییرات وجود ندارد. دیری نباید که مطالعات بیشتر نشان داد این تغییرات قيمت علاوه بر این که نشانی از نبود منطق در تغییرات قيمت سهام است بلکه نشان دهنده کارایی بازار سرمایه می باشد.

یوجین فاما در سال ۱۹۶۵ رفتار قيمت سهام را در طول زمان مورد بررسی قرار داد. بررسی های وی حاکی از آن بود که قيمت در طول زمان رفتاری کاملا تصادفی داشته و در کوتاه مدت و بلند مدت قابل پیش بینی نیست، و قيمت ها از الگوی گام تصادفی پیروی می کنند. فاما معتقد بود که قيمت در بازار اوراق بهادار تابعی از اطلاعات است به نحوی که تغییرات قيمت تنها با ورود اطلاعات جدید به بازار و تغییر انتظارات سرمایه گذاران رخ دهد. نتیجه این پژوهش این بود که قيمت از اطلاعات تبعیت کرده و رفتار قيمت کاملا تصادفی و غیرقابل پیش بینی می باشد. فاما با این پژوهش زمینه های طرح فرضیه ای را بنا نهاد که بعدها **فرضیه بازار کارا** نام گرفت و زیر بنای بسیاری از تئوری های مالی شد.

پاسخ سوال ۵

فرضیه بازار کارا به میزان سرعتی اشاره دارد که اوراق بهادار موجود در بازار سرمایه نسبت به علنی شدن اطلاعات جدید واکنش نشان می دهد. تعریف کلاسیک کارایی بازار این است که؛ ۱- بازار، اطلاعات موجود را کاملا منعکس می کند ۲- در نتیجه، قيمت اوراق بهادار بلافاصله نسبت به اطلاعات جدید واکنش نشان می دهد. فرضیه بازار کارا به عنوان شرحی برای رفتار قيمت سهام بر مبنای الگوی گام تصادفی، زیر بنای اصلی بسیاری از تحقیقات بازار سرمایه در حسابداری است. براساس فرضیه بازار کارا، در صورتی که اطلاعات دارای محتوی اطلاعاتی باشند، اثر آنها به سرعت و به صورت کامل بر روی قيمت ها منعکس می شود. اساس فرضیه بازار کارا، انتقال فوری، بی هزینه و بدون تعصب اطلاعات به معامله گران بازار است. یکی از مفروضات مستتر در فرضیه بازار کارا، منطقی بودن سرمایه گذاران است. براساس این فرض سرمایه گذاران همواره در جهت حداکثر کردن منافع خود، واکنشی منطقی نسبت به اطلاعات نشان می دهند. براساس این فرضیه حتی اگر تعداد محدودی از سرمایه گذاران در بازار سرمایه رفتاری غیرعقلایی داشته باشند، این واکنش ها به حدی با یکدیگر همبستگی ندارند تا بتوانند قيمت سهام را از حرکت در مسیر رسیدن به قيمت کارا منحرف سازند. از آنجا که اساس این فرضیه دسترسی به اطلاعات بدون هزینه در نظر گرفته می شود، اینگونه فرض می شود که حتی اگر تعداد بسیار محدودی از تحلیل گران مالی در بازار وجود داشته باشند که اطلاعات را مورد تحلیل قرار داده و براساس آن معامله کنند، آنگاه اطلاعات با سرعت قابل توجهی در اوراق بهادار منعکس خواهد شد. سطوح کارایی در فرضیه بازار کارا، به سه شکل **ضعیف**، **نیمه قوی** و **قوی** می باشد.

پاسخ سوال ۶

سطح ضعیف کارایی:

که در آن فرض می شود تمامی اطلاعات تاریخی بر روی قيمت ها منعکس شده اند. بنابراین با استفاده از اطلاعات تاریخی و تحلیل آنها نمی توان به بازده غیرعادی دست یافت زیرا تمامی اطلاعات پیش تر در قيمت ها منعکس شده اند. بازارهایی که در شکل کارایی ضعیف فعالیت می کنند، همواره با تأخیر اطلاعات را، در قيمت منعکس می نمایند. بنابراین تنها دسترسی به اطلاعات حال و عمومی یا اطلاعات محرمانه می تواند در این بازار، برای فرد، بازده غیرعادی در پی داشته باشد. برای آزمون در سطح ضعیف می توان از همبستگی سریالی استفاده کرد. تحلیل تکنیکی در هیچ یک از سطوح کارایی بازار با سود اقتصادی یا بازده غیرعادی همراه نخواهد بود. کسب بازده با استفاده از تحلیل بنیادی، تنها در یک بازار کارایی ضعیف امکان پذیر است.

سطح نیمه قوی کارایی:

که فرض می شود اطلاعات عمومی منتشر شده در حال حاضر، به سرعت و بصورت کامل بر روی قيمت ها منعکس شده و فرد با استفاده از اطلاعات عمومی منتشر شده (گذشته و حال) نمی تواند به بازده غیرعادی دست یابد و تنها با استفاده از اطلاعات محرمانه (که تعریف آن بسیار مشکل است) می تواند به این مهم دست یابد. برای آزمون کارایی در سطح نیمه قوی می توان از مدل های ارزش ذاتی و تحلیل بنیادی بهره گرفت.

سطح قوی کارایی:

که صورت تئوریک و ایده آل است و فرض می شود تمامی اطلاعات اعم از عمومی، گذشته و حال و محرمانه (خصوصی) در قیمت ها منعکس شده و امکان کسب بازده غیرعادی به هیچ عنوان وجود ندارد. در اصطلاح به این سطح از قیمت، **ارزش بنیادی سهام** گفته می شود. یکی از مشکلات که در سطح قوی کارایی وجود دارد، آزمون کارایی بازار است. برای آزمون کارایی در سطح قوی باید در ابتدا اطلاعات عمومی را از محرمانه تفکیک کرد که این کار بسیار دشوار است از طرفی این اطلاعات نباید در دسترس همگان قرار گیرد، بنابراین مشاهده و تحقیق پیرامون آنها بسیار مشکل است. بازار بورس ایران در سطح قوی کارایی قرار دارد.

پاسخ سوال ۷

خیر، وجود همبستگی سریالی در سطح ضعیف کارایی حاکی از نبود الگوی گام تصادفی در قیمت سهام است. اگر همبستگی سریالی میان قیمت سهام وجود داشته باشد، آنگاه نوعی روند در قیمت سهام شکل می گیرد. تحلیل گران تکنیکی بر این باورند که تغییرات قیمت سهام دارای روند بوده و این روندها نیز قابل شناسایی می باشند. بنابراین تحلیل گران تکنیکی با فرضیه بازار کارا و الگوی گام تصادفی بطور کامل مخالف می باشند زیرا پذیرش این فرض، با امکان استخراج روند در قیمت سهام در تضاد است.

پاسخ سوال ۸

☺ مدل سود سهام گوردون:

براساس این مدل ارزش بازار شرکت برای سهامداران برابر با ارزش فعلی سودهای سهام مورد انتظار آتی است. بطور کلی هر سهم دو نوع جریان نقدی ایجاد می کند، اول سود سهام که بطور منظم پرداخت می گردد و دوم قیمت فروش سهام در تاریخ واگذاری. بنابراین قیمت سهام برابر با ارزش فعلی جریان نقد مورد انتظار ناشی از نگهداشت و فروش سهم می باشد. زمانیکه سهم برای یک دوره طولانی نگهداری می شود، ارزش فعلی قیمت پایانی بطور قابل توجهی کاهش می یابد بطوری که می توان از ارزش آن چشم پوشی کرد. بنابراین، قیمت سهم در زمان صفر برابر با ارزش فعلی سودهای تقسیمی برای یک دوره نامحدود می باشد. اگر بخواهیم ارزش سهم را در یک افق زمانی نامحدود محاسبه کنیم از فرمول

$$P_0 = \frac{Div_1}{r}$$

سود سهام پرداختی در زمان t ام $\rightarrow$ Div_1
 نرخ تنزیل $\rightarrow$ r
 قیمت سهام عادی $\leftarrow P_0$
 زیر استفاده می کنیم:

حال اگر سودهای تقسیمی با نرخ ثابتی رشد کنند آنگاه می توان از فرمول زیر استفاده کرد:

$$P_0 = \frac{Div_1}{r - g}$$

سود سهام پرداختی در زمان t ام $\rightarrow$ Div_1
 نرخ رشد سودهای تقسیمی $\rightarrow$ g
 قیمت سهام عادی $\leftarrow P_0$
 نرخ تنزیل $\rightarrow$ r

در تمامی معادلات فوق دو فاکتور مورد توجه قرار می گیرد؛ **سودهای تقسیمی و نرخ تنزیل** (نرخ بازده مورد انتظار سرمایه گذاران).

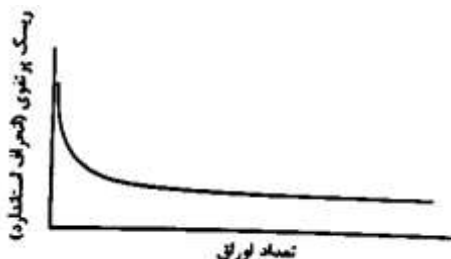
نرخ تنزیل بطور مستقیم تابعی از عوامل کلان اقتصادی می باشد اما سودهای تقسیمی بطور مشخص به شرکت مربوط می شوند به این مفهوم که تمامی عوامل تاثیر گذار بر عملکرد شرکت و تغییر در جریان سود از طریق این عامل در قیمت سهام منعکس خواهد شد. به نحوی که با فرض ثابت بودن نرخ تنزیل تنها عامل تاثیر گذار بر قیمت سهم، سود تقسیمی می باشد، که خود تابعی از سود خالص حسابداری است.

☺ مدل سود سهام بیور:

در نگاه بیور قیمت جاری اوراق بهادار تابعی از سود مورد انتظار آتی سهام می باشد، همچنین سود مورد انتظار آتی سهام نتیجه سودهای حسابداری آتی هستند. از طرفی سود حسابداری جاری عاملی سودمند در پیش بینی سود حسابداری آتی تلقی می شود. بنابراین سود جاری به دلیل توانایی پیش بینی سود حسابداری آتی، و نهایتاً سودهای سهام عادی، دارای محتوای اطلاعاتی خواهد بود. در چنین ساختاری، سود حسابداری بطور غیرمستقیم از طریق نقش خود در ارزیابی سودهای سهام مورد انتظار آتی دارای ارزش خواهد بود. این ارزش، ارزش پیش بینی است که یکی از مهمترین الزامات برای مربوط بودن اطلاعات حسابداری می باشد.

پاسخ سوال ۹

مادامی که بازده اوراق بهادار با یکدیگر همبستگی کامل نداشته باشند، ریسک پرتفوی با افزودن اوراق بیشتر کاهش می یابد. علت این است که با تشکیل پرتفوی، اگر یک سهم بازده اندکی ایجاد کند، همیشه این احتمال وجود دارد که سهم دیگری بازده بالا به همراه داشته باشد. هرچه تعداد سهم شرکت‌های متفاوت در پرتفوی بیشتر باشد، این اثر بیشتر عمل می کند و در نتیجه، از میزان ریسک کل پرتفوی کاسته می شود. با این حال وجود ریسک های مرتبط با عوامل کلان اقتصادی موجب می شود ریسک پرتفوی صفر نشود. شکل زیر تاثیر تعداد اوراق بهادار بر ریسک پرتفوی را نشان می دهد:

پاسخ سوال ۱۰

ریسک و بازده دو عامل اساسی در مدل تصمیم گیری و تابع مطلوبیت افراد است و افراد در زمان تصمیم گیری به دنبال آن هستند که در سطح مشخصی از بازده، کمترین ریسک را تحمل نمایند. ریسک، برابر است با نوسانات بازده در طی زمان و با دو عامل واریانس و انحراف معیار بازده سنجیده تعریف می شود. دو نوع ریسک در بازار وجود دارد:

ریسک سیستماتیک (ریسک بازار یا غیرقابل تنوع بخشی): که کل بازار را تحت تاثیر قرار می دهد و با تنوع بخشی و ایجاد پرتفوی قابلیت حذف ندارد، مانند: ریسک نرخ بهره یا تورم. باقیمانده ریسک پرتفوی را ریسک سیستماتیک گویند و این ریسک بعنوان ریسک مربوط نیز شناخته می شود.

ریسک غیرسیستماتیک (ریسک خاص یا قابل تنوع بخشی): که با ایجاد پرتفوی و افزودن دارایی های مختلف به آن، قابلیت حذف دارند و مخصوص هر شرکت است.

امکان صفر شدن ریسک در سرمایه گذاری وجود ندارد چون با تشکیل سبد سرمایه گذاری، ریسک خاص شرکت تمایل به حذف شدن دارد اما وجود عوامل گسترده بازار موجب می شود تا حتی در زمان نگهداری پرتفوی بازار، کل ریسک پرتفوی صفر نگردد. اگرچه با نگهداری پرتفوی بازار، تنها ریسک سیستماتیک اوراق باقی می ماند اما این سرمایه گذاری الزاماً یک سرمایه گذاری بهینه برای تمام سرمایه گذاران محسوب نمی شود، چون درجه ریسک گریزی افراد و در نتیجه تابع مطلوبیت آنها با یکدیگر متفاوت است.

پاسخ سوال ۱۱

◀ پرتفوی بازار:

پرتفوی بازار مهمترین و کاراترین پرتفوی است که در آن از تمامی دارایی های بازار وجود دارد. سرمایه گذار می تواند با توجه به ریسک پذیر بودن یا ریسک گریز بودن خود، آن را تغییر دهد و با توجه به تابع مطلوبیت خود، هنوز هم بهترین پرتفوی در سطح ریسک مشخص را داشته باشد. ارزش مورد انتظار یک پرتفوی بیانگر میانگین موزون بازده مورد انتظار اوراق بهادار موجود در پرتفوی می باشد که از رابطه زیر بدست می آید:

$$\overline{x_p} = k_1 \overline{x_1} + k_2 \overline{x_2} + \dots + k_n \overline{x_n}$$

بازده مورد انتظار ورقه بهادار n   سهم ارزش ریالی ورقه بهادار n در کل پرتفوی

بازده مورد انتظار پرتفوی p

◀ بتا:

عاملی است که تغییرات قیمت یک سهم نسبت به تغییرات بازار را نشان می دهد و شاخص استاندارد است که با استفاده از آن می توان، دو سهم در دو بازار مختلف را از لحاظ ریسک در بازار خود، با یکدیگر مقایسه نمود. بتا از رابطه زیر بدست می آید:

$$\beta_A = \frac{\text{cov}(A, M)}{\text{var}(M)}$$

بتای بازار برابر یک، بتای سهام های ریسکی بزرگتر از یک و بتای سهام های غیرریسکی کوچکتر از یک است. بتای هر سهم نشان دهنده ریسک سیستماتیک آن سهم است.

واریانس هر پرتفوی نه تنها به واریانس تک تک اوراق بهادار موجود در پرتفوی وابسته است، بلکه در صورت وجود همبستگی میان بازده این اوراق تحت تاثیر کوواریانس بین آنها نیز خواهد بود. در صورتیکه بازده دو ورقه بهادار از یکدیگر مستقل باشد، کوواریانس آنها صفر خواهد بود اما وجود عوامل گسترده بازار موجب همبستگی بین بازده اوراق می شود. کوواریانس و واریانس دو ورقه بهادار A و B از رابطه زیر بدست می آید:

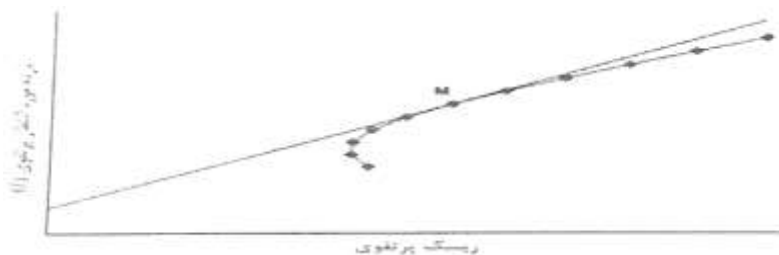
$$\left. \begin{aligned} \text{cov}(A, B) &= \frac{\text{cov}(A, M) \text{cov}(B, M)}{\text{var}(M)} - \text{var}(M) \beta_A \beta_B \\ \text{var}(A+B) &= k_1^2 \text{var}(A) + (1-k_1)^2 \text{var}(B) + 2k_1(1-k_1) \text{var}(M) \beta_A \beta_B \end{aligned} \right\} \text{عدم همبستگی کامل}$$

$$\left. \begin{aligned} \text{cov}(A, B) &= \rho_{AB} \sigma_A \sigma_B \quad (\rho_{AB} = 1) \\ \text{var}(A+B) &= k_1^2 \sigma_A^2 + k_2^2 \sigma_B^2 + 2k_1 k_2 \sigma_A \sigma_B = (k_1 \sigma_A + k_2 \sigma_B)^2 \end{aligned} \right\} \text{همبستگی کامل}$$

◀ خط بازار سرمایه (CML):

خط بازار سرمایه، نشان دهنده رابطه بین ریسک و بازده در بهترین و کاراترین پرتفوی های بازار است، به گونه ای که تمامی پرتفوی های تشکیل شده بر روی این خط، کارا و بهترین هستند و تنها ریسک هر یک متفاوت است.

شکل زیر انتخاب تئوریک پرتفوی ها برای دو دارایی ریسک دار را نشان می دهد و در نقطه M بیشترین متنوع سازی صورت گرفته و ریسک غیرسیستماتیک بطور کامل حذف شده و در نقطه M الگویی از بازده مورد انتظار ارائه شده است که تنها تابعی از ریسک سیستماتیک است.

خط مستقیم در شکل فوق، خط بازار سرمایه (CML) نامیده می شود. CML در نقطه M بر مجموعه ممکن مماس می شود. چنانچه پرتفوی M دربردارنده تمام دارایی های ریسک دار باشد، همان پرتفوی بازار خواهد بود. نقاط روی CML نسبت های مختلفی از سرمایه گذاری در M و دارایی بدون ریسک را نشان می دهد. محل تقاطع CML و محور عمودی، نرخ بهره بدون ریسک را نشان می دهد. در این نقطه انحراف معیار برابر با صفر است، زیرا پرتفوی تنها متشکل از دارایی بدون ریسک است. در نقطه M، CML بالاترین صرف ریسک را به ازای هر واحد انحراف معیار بازده فراهم می کند. خط بازار سرمایه تنها تحت شرایط محدود کننده، خطی است اما صرفنظر از خطی یا غیرخطی بودن آن، بین سطح ریسک و بازده مورد انتظار یک رابطه مستقیم وجود دارد.

خط بازار ورقه بهادار (SML):

رابطه بین بتا و بازده مورد انتظار برای یک سهم، از طریق خط اوراق بهادار و مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای، نشان داده می شود. معادله زیر بیانگر خط بازار و ورقه بهادار است:

$$R_j = R_f + \beta_j [R_m - R_f]$$

نرخ بازده بدون ریسک
 بازده مورد انتظار پرتفوی بازار
 نرخ بازده بدون ریسک
 ضریب بتای ورقه بهادار β_j
 بازده مورد انتظار ورقه بهادار R_j

خط بازار ورقه بهادار نشان دهنده ترکیبات مختلف بازده مورد انتظار یک سهم است که در حالت های مختلف برای یک سهم پدید می آید. در معادله فوق، سهم از صرف ریسک بازار برای یک ورقه بهادار، پاداش تحمل ریسک از سوی سرمایه گذار است.

پاسخ سوال ۱۲

مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای:

مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای حالت تعمیم یافته مدل ارزش فعلی در مدل فیشر می باشد که توسط شارپ و لیتنر ارائه شده است. براساس مدل ارزش فعلی، ارزش یک دارایی برابر با ارزش فعلی جریان نقدی مورد انتظار آن می باشد. مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای CAPM نیز از همین الگو تبعیت می کند با این تفاوت که در تعیین نرخ تنزیل از الگویی خاص استفاده می کند. براساس CAPM یک سهم تنها بر مبنای ریسک سیستماتیک خود قیمت گذاری می شود زیرا با پذیرش فرض متنوع سازی پرتفوی، می توان استدلال کرد که ریسک غیرسیستماتیک در ارزش گذاری دارایی بی تاثیر است. مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای از معادله

$$E(\bar{R}_i) = R_f + \beta_i [E(\bar{R}_M) - R_f]$$

نرخ بازده بدون ریسک
 بازده مورد انتظار پرتفوی بازار
 نرخ بازده بدون ریسک
 ضریب بتای ورقه بهادار β_i
 بازه مورد انتظار ورقه بهادار $E(\bar{R}_i)$

در معادله فوق، بتا نشان دهنده میزان حساسیت تغییرات یک سهم نسبت به تغییرات شاخص بازار است و اوراقی که بتای بالاتر از یک داشته باشند ریسک بیشتری را به سهامداران تحمیل می کنند و در ازای این افزایش سمت چپ معادله یعنی بازده مورد انتظار نیز افزایش می یابد. علت نام گذاری این مدل به مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای این است که می توان با بهره گیری از نرخ تنزیلی که این مدل در اختیار می گذارد جریان نقد مرتبط با نگهداشت و فروش دارایی ها را تنزیل و به ارزش اقتصادی یک دارایی سرمایه ای دست یافت. خروجی مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای، رقمی است تحت عنوان **نرخ بازده مورد انتظار**. در عمل کمتر اتفاق می افتد که بازده واقعی یک دارایی دقیقاً با بازده مورد انتظار آن برابر شود، زیرا این نابرابری مربوط به عدم قطعیت مستتر در دارایی های ریسکی است. اختلاف بین بازده مورد انتظار و بازده واقعی در اصطلاح **بازده غیرعادی** یا **بازده غیرمنتظره** اطلاق می شود که این رقم در بازار کارا صفر است. بازده غیرعادی می تواند مثبت یا منفی باشد، مثبت بودن بازده غیرعادی نشان دهنده این است که بازده واقعی بیشتر از بازده مورد انتظار بوده است و بالعکس. مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای واجد شرایطی است که اندکی از شرایط بازارهای واقعی دور است. از جمله شروط این مدل می توان به کامل بودن بازار اوراق بهادار، وجود رقابت کامل در بازار، صفر بودن هزینه معاملات، ریسک گریز و منطقی بودن سرمایه گذاران، توزیع نرمال بازده های اوراق بهادار و ... اشاره داشت.

😊 مدل بازار:

طبق مدل بازار، بازدهورقه بهادار R_j تابعی از بازده بازار است. در مدل بازار می توان دریافت که بازده مقادیر از شکل انتظاری خود در مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای خارج شده و در شکل واقعی و در قالب یک معادله رگرسیونی نمود یافته اند.

جمله خطای تصادفی رگرسیون   دوره زمانی برای برآورد بتای ورقه بهادار R_j

$$R_j = \alpha + \beta_{jt} R_{mt} + \epsilon_t$$

↙ مقدار ثابت رگرسیون
↘ بازده مورد انتظار بازار

مدل بازار به واسطه ماهیت تجربی اش، در بسیاری از تحقیقات حسابداری به کار گرفته شده است. در این مدل، بازار کامل بازاری است که در آن:

- ۱- هیچ نوع مالیات یا هزینه معامله وجود ندارد.
- ۲- اطلاعات آزادانه و بدون هزینه در اختیار همگان قرار می گیرد.
- ۳- می توان همه دارایی ها را بصورت نامحدود به اجزای کوچکتر تقسیم کرد.
- ۴- سرمایه گذاری در تمامی دارایی ها در بازار دارای بازده یکسانی است.
- ۵- سود اقتصادی همه فعالیت ها صفر است.
- ۶- سرمایه گذاری بدون ریسک است.
- ۷- مبالغ و زمان بندی جریان نقدی با قطعیت کامل برای همگان مشخص است.
- ۸- هیچ اعتبار دهنده یا اعتبار گیرنده به این اندازه قدرت ندارد که بتواند با نرخ بهره بازار و به نوعی بر قیمت ها اثر بگذارد.
- ۹- هر یک از افراد می توانند بر مبنای نرخ بهره بازار و بر مبنای نیاز و توانایی های خود می توانند اعتبار اخذ نمایند یا اعتبار اعطا کنند.

پاسخ سوال ۱۳

مقصود از عدم اطمینان احتمال وقوع یک حالت از حالات ممکنه، در یک رخداد مشخص می باشد. عدم اطمینان جزء لاینفک محیط اقتصادی محسوب می شود، بنابراین باید به دنبال راهکاری بود تا بتوان با بهره گیری از آن اثرات سوء ناشی از عدم اطمینان را کاهش داد. در محیط اقتصادی عدم قطعیت و عدم اطمینان در خصوص وقوع یک رخداد خاص باعث می شود انتظارات افراد با واقعیت متفاوت باشد. یکی از مهمترین پیامدهای عدم اطمینان در محیط اقتصادی، توجه به نتایج تصمیمات است. از آنجا که در شرایط اطمینان کامل، همواره نتایج با اهداف مورد انتظار کاملاً منطبق است، چالش تصمیم گیری نیز مطرح نمی شود اما در شرایط عدم اطمینان تصمیم گیری بسیار کلیدی می شود، زیرا نتایج تصمیمات می تواند با نتایج مورد انتظار متفاوت باشد. انحراف نتایج تصمیم گیری از نتایج مورد انتظار به عنوان ریسک شناخته می شود که سرمایه گذاران همواره به دنبال کاهش آن می باشند.

پاسخ سوال ۱۴

اقتصاد اطلاعات عبارتست از مطالعه و بررسی تولید، توزیع، بازاریابی، قیمت گذاری، فروش، مصرف و کلیه درآمدهایی که بطور مستقیم و غیرمستقیم از طریق تولید، انتشار، فروش، ذخیره، پردازش و دسترسی به اطلاعات حاصل می شود. اقتصاد اطلاعات رشته ای از علم اقتصاد است که به مطالعه چگونگی **تاثیر اطلاعات بر تصمیمات اقتصادی** می پردازد. به بیان دیگر اطلاعات بعنوان یک کالای اقتصادی تلقی شده و دارای عرضه و تقاضا و به تبع آن، قیمت مشخص خواهد بود.

یکی از موضوعات مورد بحث در اقتصاد اطلاعات، **ارزش اطلاعات** است. بسیاری از کالاهای اقتصادی تنها به واسطه مزیت هایی که برای مصرف کننده ایجاد می کنند، ارزشمند بوده و تقاضا می شوند، این مزیت ها اغلب در قالب ارزش به موازات مصرف و ارزش به موازات معامله شناخته می شوند.

اغلب به دلیل ماهیت کالای عمومی بودن اطلاعات، تعیین ارزش اقتصادی اطلاعات مشکل است. یکی از مهمترین موضوعات حوزه اقتصاد اطلاعات، مفهوم **عدم تقارن اطلاعاتی** است که با گسترش شرکت ها و جدایی مالکیت از مدیریت از یک طرف و ایجاد بازارهای سرمایه از طرف دیگر، پررنگ تر شده است.

البته موضوعات دیگری نیز در اقتصاد اطلاعات مورد بررسی قرار می گیرد که از جمله آن می توان به مفهوم و ارزش اطلاعات، میزان بهینه تولید اطلاعات، مشکل هماهنگی، آبخارهای اطلاعاتی، اصل آشکارسازی و... اشاره کرد.

پاسخ سوال ۱۵

پس از انقلاب صنعتی و توسعه شرکتهای سهامی، حسابداری و موضوعات پیرامون آن بطور قابل توجهی تحت تاثیر قرار گرفتند. یکی از چالش های حسابداری در بافت نظام سرمایه داری با جدایی مالکیت از مدیریت پدید آمد، جایی که مالک به جدایی فیزیکی و ذهنی خود از مدیریت آگاه شد و برای اطمینان از وظایف مباشرتی مدیر راههای مختلفی را در پیش گرفت. پیدایش بازارهای سرمایه و تغییر ماهیت مالکیت سرمایه داران از کسب و کارهای مشاع و امکان تغییر سریع مالکیت از طریق بازار سرمایه، باعث شده تا علاوه بر وظایف مباشرتی، ارائه اطلاعات سودمند در ارزیابی عملکرد مدیریت و تصمیم گیری به منظور نگهداشت یا فروش سهام شرکتهای بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

پاسخ سوال ۱۶

عدم تقارن اطلاعاتی زمانی پدید می آید که یکی از طرفین معامله نسبت به طرف مقابل اطلاعات بیشتری داشته و این اطلاعات برای وی مزیت اطلاعاتی در پی داشته باشد. عدم تقارن اطلاعاتی بطور بالقوه منجر به شکل گیری **انتخاب نامطلوب** و **خطر اخلاقی** خواهد شد که در اصطلاح به آن پیامدهای انواع عدم تقارن اطلاعاتی نیز گفته می شود.

◀ **انتخاب نامطلوب** زمانی پدید می آید که برخی از اشخاص درون سازمانی به واسطه اطلاع در مورد شرایط کنونی و چشم اندازهای آتی شرکت، نسبت به افراد برون سازمانی از مزیت اطلاعاتی برخوردار بوده و بتوانند به طرق مختلف از این مزیت اطلاعاتی بهره مند شوند. انتخاب نامطلوب نوعی از عدم تقارن اطلاعاتی است که در آن یک یا چند نفر از طرفین یک قرارداد با معامله نسبت به سایر طرفین دارای مزیت اطلاعاتی می باشند.

◀ **خطر اخلاقی** زمانی پدید می آید که مالک توان مشاهده تمامی فعالیت های مدیر را نداشته باشد. خطر اخلاقی بطور مستقیم به موضوع ارزیابی عملکرد مدیر مربوط می شود. خطر اخلاقی نوعی از عدم تقارن اطلاعاتی است که در آن یک یا چند نفر از طرفین یک قرارداد با معامله می توانند اعمال خود را مشاهده کنند اما این امکان برای سایر طرفین فراهم نمی باشد. خطر اخلاقی می تواند اثرات مخربی بر اقتصاد داشته باشد. یکی از راههای کنترل خطر اخلاقی تنظیم قرارداد با مکانیزم های کارآمد می باشد.

پاسخ سوال ۱۷

◀ در شرایط ایده آل اقتصادی و حالت اطمینان کامل ترازنامه تنها صورت مالی مربوط بوده و صورت سود و زیان نامربوط و فاقد ارزش است.

◀ سیاست های تقسیم سود در شرایط ایده آل، نامربوط بوده و تاثیری بر ارزش شرکت ندارد.

◀ در شرایط ایده آل، صورتهای مالی علاوه بر مربوط بودن، کاملاً قابل اتکاء هستند.

◀ در شرایط ایده آل، سود مورد انتظار با سود پیش بینی شده برابر است.

◀ در شرایط ایده آل، بازده مورد انتظار با نرخ بازده بدون ریسک برابر است.